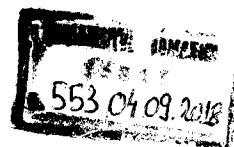
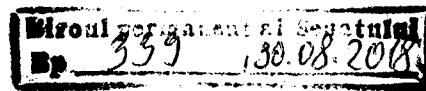

1549
20022018

GVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă pentru completarea art. 55 alin. (1) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice*, inițiată de domnul deputat PSD Tudor Ciuhodaru împreună cu un grup de parlamentari PSD, ALDE (**Bp. 339/2018**).

I. Principalele reglementări

Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare completarea art. 55 alin. (1) din *Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare*, cu un nouă literă, **lit. d**), în sensul ca femeile care au realizat stagiul complet de cotizare au dreptul la pensia pentru limită de vârstă cu reducerea vârstei de pensionare cu câte doi ani pentru fiecare copil născut și crescut cel puțin până la vârsta de zece ani.

Potrivit *Expunerii de motive*, „La nivel național scăderea natalității la 195000 de copii reprezintă un minim istoric al României moderne ce va fi urmată de mari probleme sociale. Dacă se menține aceleași ritm în 15-20 de ani va fi pusă în dificultate atât piața muncii ce va ajunge fără salariați cât și bugetele de sănătate și de pensii care vor avea nevoie de sprijin tot mai important de la bugetul de stat”.

II. Observații

1. Prin legislația ce guvernează sistemul public de pensii din România s-a stabilit ca vârsta de pensionare să fie 63 de ani pentru femei și 65 de ani pentru bărbați. În timp ce vârsta standard de pensionare pentru bărbați de 65 de ani a fost atinsă în anul 2015, procesul creșterii vârstei standard de pensionare a femeilor este în curs de realizare, astfel că, la nivelul anului 2030, vârsta standard de pensionare a femeilor va fi, urmare creșterii eșalonate, 63 de ani (în luna iulie 2018 vârsta standard de pensionare pentru femei a fost 60 ani și 10 luni). Vârsta de pensionare mai mică în cazul femeilor a fost prevăzută în considerarea faptului că acestea depun în general o muncă suplimentară în gospodărie sau dau naștere la copii, ceea ce duce la o uzura biologică și psihică suplimentară, considerându-se a fi o măsură de protecție care ar fi putut facilita în cazul acestora posibilitatea retragerii mai devreme din viața profesională.

Menționăm că eșalonarea vârstelor standard de pensionare se circumscrie *Directivei Consiliului din 19 decembrie 1978 privind aplicarea treptată a principiului egalității de tratament între bărbați și femei în domeniul securității sociale (79/7/CEE)*. Reglementarea unor facilități numai pentru femei încalcă *principiul egalității de tratament dintre femei și bărbați* stabilit prin Directivă, având în vedere ca ambii părinți sunt implicați în creșterea copiilor.

Diferențele de gen în ceea ce privește durata vieții active și durata acordării pensiei sunt potențate de reglementările actuale în ceea ce privește vârstele standard de pensionare, în condițiile în care speranța de viață a femeilor depășește speranța de viață a bărbaților.

2. Măsurile propuse prin inițiativa legislativă au drept consecință scăderea participării femeilor la piața muncii, contribuind astfel la diferențe dintre nivelul pensiilor bărbaților și ale femeilor și la creșterea riscului femeilor de a fi afectate de sărăcie la bătrânețe (disparitatea de gen în ceea ce privește venitul din pensii este în România de 25,16%).

De asemenea, subliniem că participarea sporită la piața forței de muncă este esențială având în vedere că în perioada 2016-2056 se preconizează că rata teoretică de înlocuire, care pune în evidență nivelul de adecvare a pensiilor, va scădea la mai puțin de jumătate.

Echilibrul precar dintre viața profesională și cea privată se reflectă negativ asupra ocupării forței de muncă în rândul femeilor și în consecință, asupra drepturilor lor de pensie, de aceea o atenție sporită trebuie acordată măsurilor menite să încurajeze o mai bună repartizare a responsabilităților de îngrijire între femei și bărbați.

De asemenea, precizăm că, în contextul fenomenului accentuat de îmbătrânire demografică, în centrul preocupărilor guvernelor statelor membre

se află necesitatea de a instaura sisteme de pensii viabile din punct de vedere financiar, ori propunerea avansată nu urmează această direcție ci, dimpotrivă, poate aduce atingere gestionării judicioase a fondurilor de asigurări sociale constituite pe baza contribuțiilor datorate de persoanele fizice și juridice participante la sistemul public.

3. Precizăm faptul că, în prezent, este demarată o amplă activitate de reevaluare a legislației sistemului public de pensii, studiindu-se aprofundat cerințele asigurării pentru toți pensionarii, a unor venituri echitabile în raport cu necesitățile vieții, corelate cu aportul avut în timpul vieții active la bugetul asigurărilor sociale de stat. Astfel, se urmărește identificarea celor mai potrivite modalități de reformare a sistemului pensiilor.

În cadrul activității de reevaluare a legislației sistemului public de pensii, se analizează, în cazul femeilor care au născut și crescut copii, posibilitatea acordării pensiei pentru limită de vârstă cu reducerea vârstei standard de pensionare, în condițiile asigurării sustenabilității financiare pe termen mediu și lung a sistemului public de pensii.

Menționăm că, în vederea rezolvării problemelor cu care se confruntă diferite categorii de beneficiari ai sistemului public de pensii, reanalizarea legislației asigurărilor sociale de stat constituie o preocupare permanentă pentru identificarea soluțiilor oportune care să determine eliminarea nemulțumirilor create de prevederile actuale.

Evidențiem faptul că, la elaborarea noii legi a pensiilor există preocuparea permanentă, pentru restabilirea încrederii în sistemul public de pensii și, totodată, pentru asigurarea unor pensii adecvate și viabile pe termen lung.

4. Precizăm că aplicarea măsurilor propuse de inițiatori ar determina majorări ale cheltuielilor bugetului asigurărilor sociale de stat.

Totodată, era necesar să se fi avut în vedere și prevederile art. 138 alin. (5) din *Constituția României, republicată*, potrivit căroră, „*Nicio cheltuială bugetară nu poate fi aprobată fără stabilirea sursei de finanțare*”.

De asemenea, era necesar să se precizeze sursa de finanțare pentru fiecare obiectiv de cheltuieți bugetare preconizat.

Potrivit dispozițiile art. 15 alin. (1) din *Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare*, „*În cazurile în care se fac propuneri de elaborare a unor proiecte de acte normative/măsuripolitici a căror aplicare atrage micșorarea veniturilor sau majorarea cheltuielilor aprobate prin buget, se va întocmi o fișă financiară, care va respecta condițiile prevăzute de Legea nr. 69/2010. În această fișă se înscriu efectele financiare asupra bugetului general consolidat, care trebuie să aibă în vedere:*

a) schimbările anticipate în veniturile și cheltuielile bugetare pentru anul curent și următorii 4 ani;

b) estimări privind eşalonarea creditelor bugetare și a creditelor de angajament, în cazul acțiunilor anuale și multianuale care conduc la majorarea cheltuielilor;

c) măsurile avute în vedere pentru acoperirea majorării cheltuielilor sau a minusului de venituri pentru a nu influența deficitul bugetar”.

În raport de aceste dispoziții legale, era necesar să se precizeze mijloacele necesare pentru acoperirea cheltuielilor, precum și efectele asupra bugetului general consolidat.

De altfel, această obligație este prevăzută și de art. 15 alin. (1) din *Legea responsabilității fiscal-bugetare nr. 69/2010, republicată, cu modificările ulterioare*, astfel „În cazul propunerilor de introducere a unor măsuri/politici/inițiative legislative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, inițiatorii au obligația să prezinte:

a) fișa financiară prevăzută la art. 15 din *Legea nr. 500/2002, cu modificările și completările ulterioare*, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată;

b) declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară”.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, **Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative în forma prezentată.**

Cu stimă,

Viorica DĂNCILĂ
PRIM-MINISTRU

Domnului senator Călin-Constantin-Anton POPESCU-TĂRICEANU
Președintele Senatului